

Розділ 1

Він опритомнів, лежачи горілиць під сонячним промінням, десь поблизу чувся шум води. Різало очі, а в потилиці безупинно, хоч і не болісно, пульсувало — передвісник майбутньої мігрені. Він перекотився набік і рвучко сів, затиснувши голову між колін. Світ став нестійким і тепер хитався, ніби втративши свою вісь; він відчув це ще із заплющеними очима. Перший глибокий вдих — і таке відчуття, ніби хтось увігнав сталевий кілок йому зліва між ребер, але він зі стогоном подолав біль і змусив себе розплющити повіки. Схоже, ліве око сильно набрякло, адже йому здалося, ніби він дивиться крізь шпарку.

Трава, зеленішої за яку він ще не бачив, — цілий ліс довгих, м'яких лез — вкрила землю аж до берега. Прозора вода стрімко збігала між валунів, що виступали посеред каналу. А на протилежному боці річки на тисячу футів угору стриміла крута скеля. Сосни купчилися у западинах між її виступами, і повітря було сповнене запахом хвої та свіжістю води.

На ньому були чорні штани та піджак, під яким біла бавовна оксфордської сорочки вкрилася плямами крові. Чорна краватка теліпалася недолугим вузлом навколо комірця.

Коли він спробував встати, коліна підкосилися, і він гепнувся назад так сильно, що вібрація пекучого болю піднялася аж до грудини. З другої спроби пощастило більше, і він звівся на прямі, хоч і ненадійні ноги, а земля хиталася під ним, мов палуба. Він повільно озирнувся, ледве переступаючи ногами, і широко розставив їх, аби втримати рівновагу.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Позаду текла річка, а сам він стояв на межі відкритого поля. Віддаля, на тому боці під сильним денним сонцем металево виблискували дитячі гойдалки та гірки.

Навкруги ані душі.

Окрім парку, він побачив будинки у вікторіанському стилі, а далі — будівлі на Мейн-стріт. До міста було не більше милі, воно стояло посеред кам'яного амфітеатру, оточене скелястими стінами з червоної гірської породи, кожна кілька тисяч футів заввишки. На вкритих тінню найвищих ділянках скель усе ще трималися снігові шапки, зате тут, унизу, в долині було тепло, а безхмарне небо над головою сяяло кобальтово-синім.

Чоловік перевірів кишені штанів і одnobортного піджака.

Гаманця нема. Затискача з грошима нема. Посвідчення нема. Ключів нема. Телефону нема.

Тільки невеликий швейцарський ніж в одній із внутрішніх кишень.

#

На той час, коли він перетнув парк, його занепокоєння та сумніви тільки зросли, а пульсація в черепі стала таки здавати болю.

Він знав шість фактів:

Як звати теперішнього президента.

Як виглядає його матір, хоча ім'я чи звук її голосу пригадати не міг.

Що вміє грати на фортепіано.

І керувати гвинтокрилом.

І що йому тридцять сім років.

І що йому треба потрапити до шпиталю.

Окрім цих фактів, світ та його місце в ньому були не те щоб приховані від нього, радше написані чужою, незрозумілою мовою. Він відчував, що правда бринить десь у куточку свідомості, але видобути її звідти було неможливо.

Він ішов тихою населеною вуличкою, оглядаючи кожне авто, повз яке проходив. Чи не належало йому одне з них?

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Будинки обабіч вулиці здавалися новими: нещодавно пофарбовані, з ідеально рівними квадратами яскраво-зеленого газону за зубчастими парканчиками, і навіть прізвища господарів будинку були написані за трафаретом білими друкованими літерами на боці чорної поштової скриньки.

Майже в кожному задньому дворі йому виднів плодучий сад не тільки з квітами, а й з овочами та фруктами.

Усі барви були такі чисті і яскраві.

Посеред другого кварталу він скривився. Через довгу дорогу у нього збилося дихання, а лівий бік заболів так, що довелося зупинитися. Він зняв піджак, випростав сорочку і розстібнув її. Усе виявилося набагато гіршим, ніж він підозрював: на весь лівий бік розтікався темний фіолетовий синець із вкращеннями жовчно-жовтого.

Щось вдарило його. І добряче.

Він обережно помацав череп. Головний біль наростав із кожною хвилиною, та не було ніяких ознак тяжкої травми, тільки боляче, коли натиснути зліва.

Він знову застібнувся, заправив сорочку і пішов далі вулицею.

Напрошувався висновок, що з ним трапився якийсь нещасний випадок.

Можливо, аварія. Можливо, падіння. Можливо, на нього напали — це могло пояснити зникнення гаманця.

Насамперед він має піти в поліцію.

Якщо тільки не...

Що як він зробив щось лихе? Скоїв злочин?

Чи таке могло статися?

Мабуть, варто почекати, може, щось пригадається.

Попри те, що ніщо в містечку не здавалося бодай віддалено знайомим, він помітив, що, простуючи вулицею, мимоволі читає імена на кожній поштовій скриньці. Чи було це підсвідомо? Чи знав він десь у глибинах пам'яті, що на боці однієї з таких скриньок стоятиме *його* ім'я? І щойно він його побачить, то все пригадає?

Центр міста проступав між соснами за кілька кварталів від нього, відтак до його вух вперше долинули сигнали машин, віддалені голоси та шум вентиляції.

Він завмер посеред вулиці, не зауважуючи, як витягнув шию.

Його очі були прикуті до поштової скриньки біля червоно-зеленого двоповерхового вікторіанського будинку.

Прикуті до імені на її боці.

Пульс пришвидшився, хоча він не розумів чому.

МАККЕНЗІ.

«Маккензі».

Це ім'я йому нічого не промовляло.

«Мак...»

А от перший склад промовляв. Або радше викликав певний емоційний відгук.

«Мак. Мак».

Це він — Мак? Це його перше ім'я?

«Мене звати Мак. Привіт, я Мак, дуже приємно».

Ні.

Слово злітало з вуст якось неприродно. Не було відчуття, що воно належить йому. Якщо чесно, він ненавидів це слово, бо воно наводило на нього...

Страх.

Як дивно. З невідомих причин це слово його лякало.

Може, його кривдник — хтось на ім'я Мак?

Він пішов далі.

Ще через три квартали він опинився на перетині Мейн-стріт та Шостої, присів на лавку і став повільно, обережно дихати. Глянув угору і вниз по вулиці, шукаючи очима щось знайоме.

Жодної фірмової крамнички.

З того місця, де він сидів, видно було тільки невеличку аптеку на розі.

Біля аптеки — кав'ярня.

Триповерхова будівля поряд із кав'ярнею з вивіскою над входом:

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ГОТЕЛЬ ОБЛУДНІ СОСНИ

Аромат кавових зерен спонукав його підвестися з лавки. Він роззірнувся і побачив, що пахощі линуть із кав'ярні «Духмяні зерна» за півкварталу від нього.

Гм-м-м.

Враховуючи обставини, навряд чи це було корисним, та він пригадав, що любить хорошу каву. Обожнює її. Ще один малесенький шматочок пазла, з якого складалася його особистість.

Він підійшов до кав'ярні й поштовхом відчинив екрановані двері. Це було маленьке і старомодне місце, і вже за запахом він міг із певністю сказати, що тут готують чудову каву. Праворуч за стійкою вишикувалися автомати з виготовлення еспreso, кавомолки, блендери, пляшечки зі спеціями. Три стільці були зайняті. Уздовж стіни навпроти стояло кілька диванів і крісел. На книжковій полиці — книжки з вицвілими палітурками. Двоє старожилів вели запеклий бій на шаховій дошці фігурами з різних колекцій. Стіни прикрашало місцеве мистецтво — серія чорно-білих автопортретів якоїсь жінки середнього віку з однаковим виразом обличчя на всіх фото. Змінювався тільки ракурс.

Він підійшов до каси.

Коли двадцятирічна бариста, білявка з дредами, нарешті подивилась на нього, то йому здалося, що в її гарних очах промайнув жах.

«Вона мене знає?»

У дзеркалі позаду каси він помітив власне відображення й одразу зрозумів, що викликало в неї цей вираз: лівий бік його обличчя вкривав масивний синець, а ліве око майже повністю зникло під набряком.

«Господи. Мене хтось добряче відгамселив».

Якщо не брати до уваги цей огидний синець, він мав непоганий вигляд. Треба зазначити, що зріст його був шість футів чи трохи вище. Коротке темне волосся, дводенна щетина

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

лежала тінню на нижній частині обличчя. Міцна м'язиста статура, що було видно з того, як сидів піджак на плечах і як натягувалася на грудях оксфордська сорочка. Він подумав, що має вигляд начальника відділу реклами чи маркетингу — ймовірно, він справляв неабияке враження, коли був поголений і зачесаний.

— Що замовлятимете? — спитала бариста.

Він зараз убив би за філіжанку кави, проте, хай ким він там був, та грошей у нього не було.

— У вас тут хороша кава?

Здається, це запитання її збентежило.

— М-м-м, так.

— Найкраща в місті?

— Це єдина кав'ярня в місті, а втім, так, кава в нас що треба.

Чоловік перехилився над стійкою.

— Ви знаєте мене? — прошепотів він.

— Перепрошую?

— Впізнаєте мене? Я сюди заходив?

— Ви не знаєте, чи були тут раніше?

Він кивнув.

Кілька секунд вона розглядала його, ніби намагалася визначити, чи він не бреше, а також чи цей тип із понівеченим обличчям часом не божевільний або, бува, не бере її на кпини.

Урешті сказала:

— Не думаю, що бачила вас раніше.

— І ви впевнені в цьому?

— Знаєте, у нас тут не Нью-Йорк.

— Цілком маєте рацію. Ви тут давно працюєте?

— Трохи більше року.

— І я не постійний клієнт або що?

— Точно не постійний.

— Можна ще щось у вас спитати?

— Авжеж.

— Де я?

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

— Ви не знаєте, де ви?

Він завагався: не хотілося визнавати за собою такої абсолютної безпорадності. Коли він урешті кивнув, бариста звела брови, ніби не могла повірити питанню.

— Я не кепкую з вас.

— Це Облудні Сосни, штат Айдахо. Ваше обличчя... що сталося з вами?

— Я... Я досі не знаю напевне. Чи є в місті шпиталь?

Він спитав це і відчув, як крізь усе тіло піднялася хвиля болю.

Неясне передчуття?

Або це холодні пальці похованої десь глибоко пам'яті пробіглися його хребтом?

— Атож, за сім кварталів звідси. Вам потрібна невідкладна допомога. Я можу викликати вам швидку.

— Це необов'язково, — він відійшов від стійки. — Дякую... як вас звати?

— Міранда.

— Дякую, Мірандо.

Повернення назад на сонце похитнуло його рівновагу, і головний біль почав завдавати ще сильніших страждань. Машин на дорозі не було, тож він перебіг на інший бік Мейн-стріт і попрямував на П'яту. Він саме проходив повз молоду матір із маленьким сином, коли хлопчик прошепотів щось на кшталт: «Мамусю, це він?»

Жінка покватила сина і, зустрівшись поглядом із чоловіком, сказала: «Перепрошую, він не хотів бути нечемним».

Він дістався рогу П'ятої та Мейн-стріт, де побачив двоповерховий маєток. «ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК ОБЛУДНИХ СОСЕН» — написано на скляних розсувних дверях. Неподалік він зауважив телефонну будку.

Він прошкутильгав до неї так швидко, як тільки міг.

Тоншого телефонного довідника годі й уявити. Він стояв там, гортаючи його в надії на якесь несподіване відкриття, але той містив тільки вісім сторінок із декількома сотнями прізвищ, котрі, як і все інше в цьому місті, нічого для нього не означали.

Він упустив довідник, і той повис на металевому дроті. Притиснувся чолом до заспокійливо-холодного скла.

Він кинув погляд на телефонні кнопки.

І аж усміхнувся від осяяння.

Я знаю свій домашній номер.

Перш ніж взяти в руки слухавку, він кілька разів набрав номер, щоб упевнитися, чи справді його пам'ятає. Здавалося, пальці легко самі набирали потрібні цифри — м'язова пам'ять.

Він подзвонить за рахунок абонента і сподіватиметься, що з Божою поміччю застане когось удома, якщо, звісно, у нього є родина. Він не зміг би назвати свого імені, принаймні справжнього, та що, як його впізнають за голосом.

Він зняв слухавку і підніс до вуха.

Набрав нуль.

Ніякого гудка.

Він кілька разів натиснув на гачок, та нічого не змінилося.

Сам незчувся, як у ньому скипів гнів. Він жбурнув слухавку на місце — хвилі страху і злості вирували у ньому в пошуках виходу. Відвів правий кулак, наміряючись пробити ним скло, і хай їм грець, тим суглобам, але біль у поламаних ребрах пронизав усе тіло, і він скарлючився на підлозі телефонної будки.

Пульсація в потилиці стала ще нестерпнішою.

В очах почало двоїтися, відтак розмилися контури, а далі — темрява...

#

Коли він знову розплющив очі, на будку падала тінь. Він схопився за металевий дріт телефонного довідника і, тримаючись за нього, звівся на ноги. Крізь брудне скло він побачив світлу смугу сонця, що ховалося за скелястий гребінь на західній околиці міста.

Щойно сонце зникло, стало холодніше градусів на десять.

Він усе ще пам'ятав номер телефону, про всяк випадок спробував його кілька разів набрати, і знову вслухався, чи

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

не йде гудок. Тиша, тільки легке потріскування білих шумів на лінії, якого перед тим він, здається, не чув.

— Алло? Алло?

Він повісив слухавку і знову звірився з телефонним довідником. Спершу він шукав за прізвищами, хапаючись за будь-яке слово, що ворушило згадки в його пам'яті або викликало емоційний відгук. Відтак просканував очима імена, водячи пальцем по списку і не без зусиль ігноруючи біль у потилиці, що потроху вертався.

Перша сторінка — нічого.

Друга — нічого.

Третя — нічого.

Внизу шостої сторінки його палець завмер.

СКОЗІ, Мак та Джейн

Облудні Сосни, Іст-3-стріт, буд. 403, 83278.....559-0196

Пробіг очима останні дві сторінки — Скозі був єдиним Маком, занесеним до телефонного довідника містечка Облудні Сосни.

Штовхнувши плечем скляні двері, він вийшов із будки в ранній вечір. Сонце було вже за гірським кільцем, небом поволі розливалася темрява, а температура починала падати.

Де мені сьогодні переночувати?

Він ішов тротуаром, час від часу зупиняючись; щось йому настирливо вказувало на те, що треба йти одразу в шпиталь. Він недужий. Потерпає від зневоднення. Голодний. Дезорієнтований. Без копійки в кишені. Усе його тіло нило. І ставало дедалі важче дихати від цього виснажливого болю, що стискав ребра з кожною спробою набрати в легені повітря.

Та підсвідомо він все ще чинив опір думці про шпиталь і, повернувшись спиною до центру і попрямувавши до будинку Мака Скозі, він усвідомив, що це було.

Той самий... страх.

Він не міг дати цьому ради. Це було щось неоясненне. Але він не хотів ступати на поріг цього шпиталю.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Ані в такому стані, як зараз. Ані в жодному іншому.

Це був найдивніший різновид страху. Невизначений. Це як ходити лісом уночі й не знати, чого саме боятися, і дедалі більше дозволяти страху охопити тебе саме через його загадковість.

Ще два квартали на північ, і він на Третій; груди неабияк стискало, коли він звернув на тротуар і попрямував на захід, подалі від центру міста.

На боці першої поштової скриньки, повз яку він проходив, стояв номер 201.

Він вирахував, що Скосі живе за якихось два квартали звідси.

Попереду надворі гралися діти, по черзі пробігаючи під водою з поливалки. Наближаючись до зубчастого паркану, він намагався триматися рівно, однак трохи хилився на правий бік, щоб зменшити біль у ребрах.

Коли він наблизився, діти припинили, водночас з цікавістю та недовірою спостерігаючи, як він кульгає далі, від чого йому стало ніяково.

Він перетнув чергову дорогу і вповільнив ходу, проходячи під навислими над вулицею густими гілками трьох сосен.

Усі номери яскравих вікторіанських будинків, якими ряснів цей квартал, починалися з цифри три.

Будинок Скосі — в наступному.

Долоні спітніли, а пульсація бамканням віддавала в потилицю, ніби десь під землею бив велетенський *барaban*.

На кілька секунд перед очима все роздвоїлося.

Він заплющив очі, коли ж розплющив їх, роздвоєння минулося.

На наступному перехресті він зупинився. Сухість у роті перетворилася на справжню пустелю. При спробі вдихнути до горла підступала жовч.

Усе проясниться, щойно ти побачиш його обличчя.

Має прояснитися.

Він обережно ступав далі.

Зараз, увечері, холод почав сходити з гір і осідати в долині.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Сонячні промені надавали горам навколо Облудних Со-сен того ж рожевого відтінку, що й небу на заході сонця. Він хотів би знайти в цьому щось прекрасне і зворушливе, проте за його теперішнього стану це не надто вдавалося.

У протилежному напрямку прогулювалася літня пара, тримаючись попідруч.

Окрім них на вулиці нікого не було, панувала цілковита тиша.

Він рушив рівним чорним асфальтом і ступив на тротуар.

Перед ним розташовувався будинок із номером 401 на поштовій скриньці.

403 — наступний за ним.

Йому доводилося постійно мружитися, щоб не двоїлося в очах, і терпіти початок мігрені.

П'ятнадцять болісних кроків, і ось він стоїть навпроти чорної поштової скриньки 403.

СКОЗІ.

Він відновив рівновагу, міцно вхопившись за гострі зубці паркану.

Простягнув руку, відімкнув хвіртку і штовхнув її носом потертого чорного черевики. Петлі скрипнули — хвіртка відчинилася, м'яко вдарившись об паркан.

Доріжка за нею була вистелена мозаїкою зі старої цегли і вела до критого ганку з парєю крісел-гойдалок, між якими стояв маленький кований стіл. Сам будинок був фіолетовий із зеленим оздобленням, крізь фіранки на вікнах видно було світло в кімнаті.

Просто піди. Тобі треба знати.

Невпевнено ступаючи, він наблизився до будинку.

Подвоєння в очах спричиняло напади нудоти, які дедали важче було контролювати.

Він піднявся на ганок і дуже вчасно притулився до одвір-ка, інакше б упав. Руки неконтрольовано трусилися, коли він схопив кільце на дверях і заніс його над мідною пластиною.

Він не дав собі навіть півсекунди на роздуми.

І чотири рази постукав кільцем по пластині.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Відчуття було таке, ніби хтось бив його ззаду по голові ще чотири секунди, і перед його зором мініатюрними чорними дірами спалахували темні плями.

Він почув, як під чієюсь вагою за дверима скрипів паркет. Коліна стали наче ватяні.

Щоб не впасти, він ухопився за один зі стовпів, які підтримували дах.

Дерев'яні двері прочинилися, і чоловік, котрий за віком годився йому в батьки, втупив у нього погляд крізь екрановані двері. Чоловік був високий і худий, на маківці — копиця сивого волосся, біла борідка, а мікроскопічні червоні судини на щоках видавали в ньому прегірного п'яницю.

— Чим можу допомогти? — поцікавився чоловік.

Він випростався, часто кліпаючи через мігрень. Сил йому ледве вистачало, щоб стояти без підтримки.

— Ви — Мак? — він почув страх у своєму голосі і зрозумів, що чоловік, мабуть, теж його почув.

Він зненавидів себе за цей страх.

Старий нахилився ближче до скла, щоб роздивитися незнайомця на ганку.

— Чим можу вам допомогти?

— Ви — Мак?

— Так.

Він підійшов, і старого стало чіткіше видно, в його диханні вгадувався кислувато-солодкий запах вина.

— Ви мене знаєте? — спитав він.

— Пардон?

Тепер страх перетворився на лють.

— Ви. Мене. Знаєте. Це ви зі мною зробили?

Старий відказав:

— Я вас ніколи в житті не бачив.

— Та невже? — він стиснув руки в кулаки. — У місті є ще хтось на ім'я Мак?

— Наскільки я знаю, ні, — Мак штовхнув екрановані двері й ризикнув вийти на ганок. — Приятелю, маєш не найкращий вигляд.

— І почуваюся так само.

— Що з тобою сталося?

— Сам мені скажи, *Маку*.

Жіночий голос долинув звідкись із будинку:

— Коханий? Усе гаразд?

— Так, Медж, усе добре! — Мак витріщався на нього. — Може, відвезти тебе до шпиталю? Ти поранений. Тобі треба...

— Я нікуди з тобою не поїду.

— Тоді навіщо ти сюди прийшов? — у голосі Мака з'явилися грубуваті нотки. — Я тільки запропонував тобі допомогу. Не хочеш — не треба, але...

Мак все ще говорив, проте мова втрачала зв'язність, приглушувалася шумом із надр його шлунка, схожим на ревіння вантажного потяга, що нісся на нього. Чорних дір ставало дедалі більше, світ завертівся. Він просто не вистійть на ногах більше п'яти секунд і впаде, якщо, звісно, спершу не вибухне голова.

Він подивився на Мака, чиї губи все ще ворушилися, — вантажний потяг наближався зі страшним гуркотом, ритм коліс зливався з пострілами болю в голові, та він не міг відірвати погляду від рота Мака, від зубів старого — і нейрони мозку спалахували, намагаючись з'єднатися, і шум, Господи, цей шум, і ця пульсація...

Він не помітив, як підігнулися коліна.

Навіть не усвідомив, що падає навznak.

Ось він був на ганку.

А за мить — на траві.

Лежить, розпластаний на спині, у голові паморочиться від різкого удару об землю.

Ось Мак схиляється над ним, витріщається на нього згори вниз, нахилившись і впершись долонями в коліна, а його слова безнадійно губляться, поступаючи сигналам поїзда в голові.

Скоро він знепритомніє — він відчував, як це підступає, лишаються секунди, — і йому цього хотілося, хотілося припинити цей біль, проте...